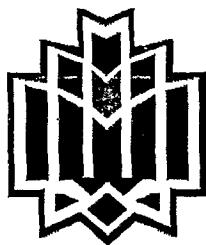

۱۹۷۷

دانشگاه تربیت معلم

دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

گروه مطالعات برنامه درسی

پایان نامه :

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی

عنوان :

تحلیل محتوای کتاب های درسی زبان انگلیسی سوم دبیرستان و پیش دانشگاهی براساس طبقه بندی اصلاح شده بلوم در حیطه شناختی و مقایسه این دو کتاب از جهت توجه به این حیطه

استاد راهنما :

دکتر محمد عطاران

استاد مشاور :

دکتر عصمت بابایی

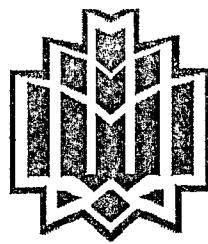
پژوهشگر :

اعظم نیک بخش

دانشکده اعلاءات مارک سمعی بزرگ
تمثیل مارک

اسفند ۱۳۸۷

۱۲۱۷۷۲

دانشگاه تربیت معلم

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

گروه مطالعات برنامه درسی

این پایان نامه تحت عنوان «تحلیل محتوای کتاب های درسی زبان انگلیسی سوم دبیرستان و پیش دانشگاهی بر اساس طبقه بنده اصلاح شده بلوم در حیطه شناختی مقایسه این دو کتاب از جهت توجه به این حیطه» در سال ۱۳۸۷-۸۸ به منظور اخذ درجه کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی توسط خانم اعظم نیکبخش تهیه و تدوین گردید و در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۰ در حضور هیأت داوران پس از دفاع با نمره ۱۹ و درجه عالی پذیرفته شد.

هیأت داوران:

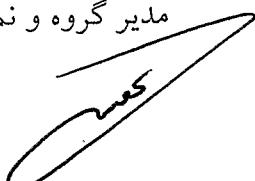
استاد راهنما: دکتر محمد عطاران

استاد مشاور: دکتر عصمت بابایی

داور داخلی: دکتر عفت عباسی

داور خارجی: دکتر بهرام محسن پور

مدیر گروه و نماینده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده

تقدیم به ارواح پاک پدر و مادر عزیز و خواهر مهربان منصوره

که تلاش صبور و دعای خیر شان در تمامی مرافق رندگی ام و در پژوهش حاضر

اللهم بخش، قوت قلب و امیدوار کننده بوده است.

و تقدیم به همه دانش آموزانم

در گذشت، حال، و آینده

تقدیر و تشکر

حمد و سپاس خداوندی را که توفیق کسب علم و دانش و بهره جستن از محضر استادی را عنایت فرمود که با علم و عمل خود من را با حوزه تعلیم و تربیت رهنمون گردیدند. در اینجا وظیفه خود میدانم مراتب قدردانی خود را از ایشان به عمل آورم.

در ابتداء از استاد راهنمایم دکتر عطیاران به دلیل کوشش‌ها و زحماتشان در ترجمه و فراهم نمودن منبع اصلی پایان نامه تشکر و قدردانی می‌نمایم.

از استاد مشاور دکتر بابایی به دلیل زحمات فراوان در تحلیل محتوای هر دو کتاب و راهنمایی‌های بی دریغ شان تشکر و قدردانی می‌نمایم که بدون حمایت، صبوری، و تشویق ایشان قادر به اتمام این پایان نامه نبودم.

از دکتر کیامنش استاد بنزگوارم به خاطر راهنمایی‌های بی دریغ و صمیمانه اش عمیقاً تشکر و قدردانی می‌کنم زیرا که تعیین بخش ارزشیابی هر دو کتاب و تحلیل آماری را به ایشان مدیون هستم.

از برخوردهای صمیمی و راهنمایی های بی دریغ و تعیین کننده دکتر عنانی استاد بنزرنگوار

که در نوشتن اهداف پایه سوم دبیرستان و تعیین بخش های فعالیت ها و ارزشیابی های این

کتاب کمک فراوانی به من نمودند تشکر و قدردانی می نمایم.

از استادان و داوران گرامیم دکتر محسن پور و دکتر عباسی که با داوری منطقی

و دلسوزانه خود رحمت این داوری را تقبل نمودند تشکر و قدردانی می نمایم.

از دکتر ظهره وند همسراه صمیمی در تمام طول نوشتن پایان نامه بخصوص فصل ۵ به دلیل

راهنمایی های دقیق و دلسوزانه و تلاش های فراوان شان عمیقاً تشکر و قدردانی می نمایم.

از خانم سائیتی استاد بنزرنگوارم که راهنمایی هایی در تعیین بخش اهداف و توضیح یکی از

سؤالات تحقیق نمودند تشکر و قدردانی می نمایم.

از آقای شربیانی مؤلف کتاب پیش دانشگاهی به خاطر ارسال راهنمای معلم کتاب پیش

دانشگاهی و راهنمایی ایشان تشکر و قدردانی فراوان می نمایم

چکیده

آموزش زبان انگلیسی شامل چهارمهارت می باشد: شنیدن، صحبت کردن، خواندن، نوشتن. گرچه آموزش زبان انگلیسی به عنوان زبان خارجی در ایران بر مهارت خواندن تأکید می کند، اما عملکرد دانش آموزان در دستیابی به این مهارت رضایت بخش نیست. عوامل متعددی بر عملکرد دانش آموز تأثیر می گذارد که کتاب های درسی یکی از عوامل عمدۀ می باشد.

هدف این پژوهش بررسی میزان توجه به سطوح جیوه شناختی از نظر فرایندها و انواع دانش، هماهنگی میان اهداف، فعالیت های آموزشی و ارزشیابی ها در کتاب های درسی زبان انگلیسی سال سوم دبیرستان و پیش دانشگاهی، و همچنین مقایسه این دو کتاب از نظر توجه به فرایندها و انواع دانش بر اساس طبقه بندي اصلاح شده بلوم با استفاده از روش تحلیل محتوا می باشد. اطلاعات گردآوری شده از کتاب های درسی و راهنمای معلم، از طریق جدول بندي طبقه بندي مورد تحلیل قرار گرفته و یافته های حاصل از تحلیل در جدول های فراوانی منعکس گردید.

یافته های تحقیق نشان داد که به طور کلی توجه به سطوح بالای فرایندهای شناختی (تحلیل، ارزشیابی، خلق کردن) در کتاب پیش دانشگاهی در ارتباط با اهداف، فعالیت ها، و ارزشیابی ها به ترتیب ۳/۹۲ درصد، ۱۶/۱۷ درصد و ۱۸/۸۳ درصد و در کتاب سوم دبیرستان ۱۳/۶۳، ۱۶/۷۲ و ۲۶/۴ درصد می باشد، از نظر دانش سطح بالا (رویه ای، فراشناختی) نیز در کتاب پیش دانشگاهی ۴۷/۰۴ و ۲۸/۹۴ درصد و در کتاب سوم دبیرستان ۲۸/۷۸، ۲۸/۴۱ و ۱۰/۴۱ و ۳۸/۶۷ درصد می باشد. درنهایت میزان هماهنگی میان اهداف، فعالیت ها و ارزشیابی های کتاب پیش دانشگاهی ۲/۶ درصد و کتاب سوم دبیرستان ۹/۰۲ درصد می باشد.

نتایج حاصل از تحقیق آشکار نمود که علیرغم توجه کمتر به یادگیری طوطی وار در کتاب های زبان انگلیسی سال سوم دبیرستان و پیش دانشگاهی، به دلیل فقدان هماهنگی لازم میان اهداف، فعالیت ها و

ارزشیابی ها، در این کتاب ها انتقال یادگیری در سطح پایین صورت گرفته و لذا دانش آموزان به زمان بیشتری برای یادگیری نیاز دارند. یافته ها همچنین نشان داد که کتاب زبان انگلیسی پیش دانشگاهی در مقایسه با کتاب سال سوم دبیرستان نوچه بیشتری به دانش فراشناختی و در نتیجه یادگیری راهبردی و علمی داشته است.

فهرست مطالب

الف.....	چکیده تحقیق
ج.....	فهرست مطالب
ح.....	فهرست جدول ها
ط	فهرست نمودارها
فصل اول : طرح تحقیق	
۱.....	مقدمه
۲.....	بیان مسئله
۳.....	هدف تحقیق
۶.....	سوالات تحقیق
۷.....	ضرورت انجام تحقیق
۸.....	تعریف اصطلاحات
۱۰.....	حدودیت های تحقیق
فصل دوم : پیشینه تحقیق	
۱۲.....	مقدمه
۱۳.....	تعریف برنامه درسی
۱۴.....	جایگاه برنامه درسی در نظام تعلیم و تربیت
۱۶.....	اجزاء و عناصر برنامه درسی
۱۷.....	اهداف
۱۸.....	رابطه هدف و برنامه درسی
۱۹.....	نقش و کاربرد اهداف
۲۱.....	أنواع اهداف
۲۲.....	سطوح اهداف
۲۵.....	ضرورت طبقه بندی اهداف

۲۵	تعريف طبقات و طبقه بندی.....
۲۶	بیان اهداف در طبقه بندی اصلاح شده.....
۲۶	دلایل طبقه بندی اهداف.....
۲۶	مشکلات در طبقه بندی اهداف.....
۲۸	فعالیت های آموزشی.....
۲۹	ارزشیابی.....
۳۰	أنواع ارزشیابی و کاربرد آنها.....
۳۰	دو نکته اساسی درباره عناصر برنامه درسی.....
۳۲	طبقه بندی بلوم(اصلی و اصلاح شده).....
۳۳	خلاصه طبقه بندی بلوم.....
۳۵	ضعف های طبقه بندی اصلی.....
۳۷	طبقه بندی اصلاح شده.....
۳۸	مربیانی که در زمینه اصلاح طبقه بندی بلوم کارکرددن.....
۴۱	تغییرات طبقه بندی اصلی.....
۴۹	ساختار طبقه بندی اصلاح شده.....
۴۹	بعد دانش.....
۴۹	تفاوت دانش و محتوا.....
۵۲	دانش واقعیات.....
۵۴	دانش مفهومی.....
۵۶	دانش رویه ای.....
۵۸	دانش فراشناختی.....
۶۷	بعد فرایند شناختی.....
۶۷	فرایند های شناختی به جای اهداف رفتاری.....
۷۵	فرایندیادآوردن.....
۷۷	فرایند درک کردن.....
۸۰	فرایند کاربردن.....
۸۱	فرایند تحلیل کردن.....

۸۳.....	فرایند ارزشیابی کردن
۸۴.....	فرایند خلق کردن
۸۶.....	چهار سئوال اساسی در طبقه بندی اصلاح شده و تعمیم های مربوط به آنها
۸۷.....	سئوالات طبقه بندی
۹۰.....	تعمیم های مربوط به این سئوالات
۹۹.....	اساس منطقی طبقه بندی اصلاح شده
۱۰۰.....	نظریه ساختار گرایی به عنوان نظریه یادگیری
۱۰۱.....	یادگیری در طبقه بندی اصلاح شده
۱۰۵.....	فراشناخت
۱۰۷.....	الزامات فراشناخت برای یادگیری، آموزش، و ارزشیابی
۱۱۰.....	خودتنظیمی
۱۱۱.....	خواندن و فراشناخت
۱۱۶.....	آموزش فراشناخت در درک خواندن
۱۱۸.....	راهبردهای فرا شناختی در سه مرحله خواندن
۱۲۱.....	کاربردهای بالقوه جدول طبقه بندی
۱۲۵.....	پیشینه تحقیق
۱۲۹.....	فصل سوم : روش تحقیق
۱۳۰.....	مقدمه
۱۳۰.....	روش انجام تحقیق
۱۳۰.....	جامعه و نمونه آماری
۱۳۱.....	ابزارهای جمع آوری اطلاعات و تحلیل داده ها
۱۳۱.....	روش های تجزیه و تحلیل اطلاعات
۱۳۲.....	فصل چهارم : تجزیه و تحلیل اطلاعات
۱۳۳.....	مقدمه

تحلیل کتاب های پیش دانشگاهی و سوم دبیرستان از نظر فرایندها و انواع دانش.....	۱۳۳
الف-کتاب پیش دانشگاهی	۱۳۳
۱) درس اول.....	۱۳۴
۲) درس دوم.....	۱۵۴
۳) درس سوم.....	۱۶۷
۴) درس چهارم.....	۱۷۹
۵) درس پنجم.....	۱۸۹
۶) درس ششم.....	۱۹۹
۷) درس هفتم	۲۰۹
۸) درس هشتم.....	۲۱۸
ب-کتاب سوم دبیرستان.....	۲۲۶
۱) درس اول	۲۲۶
۲) درس دوم.....	۲۳۹
۳) درس سوم.....	۲۴۸
۴) درس چهارم.....	۲۵۶
۵) درس پنجم.....	۲۶۴
۶) درس ششم.....	۲۷۲
میزان هماهنگی اهداف، فعالیت ها، و ارزشیابی ها در این دو کتاب.....	۲۸۶
مقایسه این دو کتاب از نظر توجه به فرایندها و انواع دانش.....	۲۸۷
میزان رعایت توالی در این دو کتاب.....	۲۸۸
فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری	
بحث درباره یافته ها.....	۲۸۹
خلاصه ای از یافته های سئوال ۱ تحقیق و نتیجه گیری	۲۹۰
خلاصه ای از یافته های سئوال ۲ تحقیق و نتیجه گیری.....	۲۹۰
خلاصه ای از یافته های سئوال ۳ تحقیق و نتیجه گیری.....	۲۹۹
خلاصه ای از یافته های سئوال ۴ تحقیق و نتیجه گیری.....	۳۰۳

۳۱۰.....	جمع بندی کلی نتایج
۳۱۱.....	پیشنهادات
۳۱۱.....	پژوهشی
۳۱۱.....	کاربردی

منابع

۳۱۲.....	فارسی
۳۱۵.....	انگلیسی

فهرست جدولها

جدول (۱-۱)، دو بعد طبقه بندی اصلاح شده.....	۱۰
جدول (۱-۲)، ارتباط اهداف کلی، تربیتی، و آموزشی.....	۲۳
جدول (۲-۱)، ساختار طبقه بندی اصلی.....	۳۴
جدول (۳-۲)، خلاصه تغییرات ساختاری طبقه بندی اصلی به اصلاح شده.....	۴۹
جدول (۴-۱)، ساختار بعد دانش در طبقه بندی اصلاح شده.....	۵۳
جدول (۵-۱)، ساختار بعد فرایند شناختی در طبقه بندی اصلاح شده.....	۷۴
جدول (۶-۲)، ارتباط انواع دانش و راهبردهای آموزشی.....	۹۳
جدول (۱-۴)، تحلیل درس اول کتاب پیش دانشگاهی بر حسب جدول طبقه بندی.....	۱۳۴
جدول (۲-۴)، تحلیل درس دوم کتاب پیش دانشگاهی بر حسب جدول طبقه بندی.....	۱۵۴
جدول (۳-۴)، تحلیل درس سوم کتاب پیش دانشگاهی بر حسب جدول طبقه بندی.....	۱۶۷
جدول (۴-۴)، تحلیل درس چهارم کتاب پیش دانشگاهی بر حسب جدول طبقه بندی.....	۱۷۹
جدول (۴-۵)، تحلیل درس پنجم کتاب پیش دانشگاهی بر حسب جدول طبقه بندی.....	۱۸۹
جدول (۴-۶)، تحلیل درس ششم کتاب پیش دانشگاهی بر حسب جدول طبقه بندی.....	۱۹۹
جدول (۷-۴)، تحلیل درس هفتم کتاب پیش دانشگاهی بر حسب جدول طبقه بندی.....	۲۰۹
جدول (۸-۴)، تحلیل درس هشتم کتاب پیش دانشگاهی بر حسب جدول طبقه بندی.....	۲۱۸
جدول (۹-۴)، تحلیل درس اول کتاب سوم دبیرستان بر حسب جدول طبقه بندی.....	۲۲۶
جدول (۱۰-۴)، تحلیل درس دوم کتاب سوم دبیرستان بر حسب جدول طبقه بندی.....	۲۳۹
جدول (۱۱-۴)، تحلیل درس سوم کتاب سوم دبیرستان بر حسب جدول طبقه بندی.....	۲۴۸
جدول (۱۲-۴)، تحلیل درس چهارم کتاب سوم دبیرستان بر حسب جدول طبقه بندی.....	۲۵۶
جدول (۱۳-۴)، تحلیل درس پنجم کتاب سوم دبیرستان بر حسب جدول طبقه بندی.....	۲۶۴
جدول (۱۴-۴)، تحلیل درس ششم کتاب سوم دبیرستان بر حسب جدول طبقه بندی.....	۲۷۲
جدول (۱۵-۴)، فراوانی و درصد اهداف کتاب پیش دانشگاهی.....	۲۸۰
جدول (۱۶-۴)، فراوانی و درصد فعالیت‌های کتاب پیش دانشگاهی.....	۲۸۱
جدول (۱۷-۴)، فراوانی و درصد ارزشیابی‌های کتاب پیش دانشگاهی.....	۲۸۲
جدول (۱۸-۴)، فراوانی و درصد اهداف کتاب سوم دبیرستان.....	۲۸۳
جدول (۱۹-۴)، فراوانی و درصد فعالیت‌های کتاب سوم دبیرستان.....	۲۸۴
جدول (۲۰-۴)، فراوانی و درصد ارزشیابی‌های کتاب سوم دبیرستان.....	۲۸۵
جدول (۲۱-۴)، درصد هماهنگی اهداف، فعالیت‌ها، و ارزشیابی‌ها.....	۲۸۶
جدول (۲۲-۴)، توزیع فرایند‌های شناختی و انواع دانش در کتاب پیش دانشگاهی.....	۲۸۷

جدول (۲۳-۴)، توزیع فرایند های شناختی و انواع دانش در کتاب سوم دبیرستان	۲۸۷
جدول (۴-۴)، ذر صد توالی از ساده به پیچیده	۲۸۸

فهرست نمودارها

نمودار (۱-۲)، K-W-L	۱۲۱
---------------------	-----

نیشنل

طراح تحقیق

مقدمه

فراگیری زبان انگلیسی شامل چهار مهارت شنیدن، صحبت کردن، خواندن، و نوشتند می باشد. از میان

این چهار مهارت آنچه در ایران محور کتاب های درسی زبان انگلیسی به عنوان زبان خارجه است، مهارت خواندن با تاکید بر درک خواندن^۱ می باشد.

بررسی ها نشان داده است علیرغم اینکه دانش آموزان ۴ سال دبیرستان را به مطالعه زبان انگلیسی می پردازند، در این مهارت توانایی لازم را نداشته و دارای مشکلاتی می باشند. عوامل متعددی بر این ناتوانی تاثیر داشته است که یکی از عمدۀ ترین آنها کتاب های درسی می باشد.

یک تمرکز عمدۀ در آموزش زبان انتقال یادگیری از کلاس درس به موقعیت های دیگر می باشد. «برای اینکه انتقال یادگیری موثر اتفاق بیفتد دانش آموزان باید دانش الگوهای تفکر را در ارتباط با محتوای موضوعی خاص کسب نمایند» (کوستا^۲ و لووری^۳، ۱۹۸۷). «انتقال یادگیری همچنین تحت تاثیر دانش قبلی که دانش آموزان تجربه می کنند، همچنین توانایی یادگیری غیر وابسته به زمینه و شرایط، قرار می گیرد» (برنسفورد^۴ به نقل از استارنز^۵، ۲۰۰۵، ص ۶).

محتوای و نحوه سازماندهی کتاب های درسی به شیوه ای است که باعث می گردد دانش آموزان نتوانند مهارت خواندن را به مطالب یا مطالعه های دیگر انتقال دهند. و این عدم قدرت انتقال دانش آموخته شده به موقعیت های دیگر چه در زمان تحصیل و چه بعد از فارغ التحصیلی (مثلا در دانشگاه) به طور واضحی مشهود است، به عنوان مثال، توانایی خواندن و درک متن هایی را که قبلا با آن مواجه نشده اند و یا استفاده از مکالمات روزمره ساده در موقعیت های واقعی، حتی مکالمه هایی را که در کتاب هایشان آمده، را ندارند. دانش آموزان در مهارت های سطح پایین مانند درک کردن و کاربردن مانند

¹ - Reading comprehension

²-Costa

³-Lowery

⁴-Bransford

⁵-Starnes

خواندن شفاهی متن و در ک آن ضعیف بوده، و در مهارت های سطح بالا مانند تحلیل و بررسی یک متن و یا نوشتمن یک یا دو پاراگراف درباره موضوعی که مرتبط با متن باشد ناتوانند. آنها همچنین در سطوح پایین دانش مربوط به مهارت خواندن مانند دانش مربوط به اصطلاحات و لغات و معانی آنها ضعیف بوده، و فاقد دانش سطح بالا مانند راهبردهای شناختی و فراشناختی لازم می باشند. آنها از ارزیابی خود در در ک خواندن ناتوانند. نقاط قوت و ضعف خود را در این زمینه ندانسته و راهبردهای شناختی لازم را برای حدس زدن معانی لغات و بطور کلی متن را ندارند.

استفاده از طبقه بندی اصلاح شده می تواند به آموزشگران در فراهم نمودن هماهنگی میان محیط های فرآگیری، از طریق تعیین نمودن آموزش، سنجش های ارزشیابی برای اهدافی یکسان در محیط های مختلف وابسته به موقعیت، کمک نماید. جدول طبقه بندی ابزار تحلیلی برای ساختار موجود همچنین شیوه توسعه برای ایجاد فرصت های آموزشی جدید فراهم می نماید. «برای ساختن درسی که شامل کسب مهارت های تفکر سطح بالاتر پیچیده باشد، آموزشگران باید به صورت نقادانه آموزششان را برای هماهنگی با شیوه های ارزشیابی به منظور فراهم نمودن داده های نتایج معتبر، تحلیل نمایند» (اندرسون^۱، ۲۰۰۱؛ برنسفورد، ۲۰۰۱).

بیان مسئله

کتاب های درسی جزء اصلی در آموزش می باشند. گولد استین^۲ (۱۹۷۸) برآورد کرده است که ۷۵ درصد وقت کلاس و ۹۰ در صد زمان تکالیف خانه شامل استفاده از کتاب های درسی می باشد. بنابر این، کتاب های درسی سازمان دهنده های محتوایی دوره تحصیلی، چارچوب و تعیین کننده های اصلی آنچه دانش آموزان باید فراگیرند، می باشد. همه اینها، ادعای استاک^۳ و

¹ -Anderson

² -Goldstein

³ -Stake

ایسلی^۱ را که کتاب های درسی به عنوان منبع نهایی دانش در کلاس می باشند، تأیید می نماید
(چوئن لین^۲، چی یو^۳، ۲۰۰۵، ص ۱)

در نظام های آموزشی کشورهای در حال توسعه از جمله نظام آموزشی ایران استفاده از کتاب درسی در فرایند یادگیری نقش مهمی داشته و محور کلیه فعالیت های معلم را تشکیل می دهد.
از جمله تحقیقات هینمان و همکاران وی (۱۹۸۱ به نقل از پی کیوز ۱۳۷۶) تاثیر کتابهای درسی و مواد خواندنی در ایجاد انگیزه و گرایش های مثبت یادگیری و تاثیر آن بر پیشرفت تحصیلی در سه کشور هندوستان، ایران، و شیلی نشان داده است.

برنامه ریزان درسی بایدمحتوا و مهارت های مهم و ضروری را برای آموزش و یادگیری مشخص کنند. این امر به ویژه در کشورهایی که فرصت یادگیری و سطح پیشرفت تحصیلی پایین است، اهمیت بیشتری دارد (به نقل از پی کیوز، ۱۳۷۶).

در تهیه و تنظیم محتوای کتاب های درسی توجه به اصول و معیارهای انتخاب محتوا مانند تناسب با هدفها، نیازها و علاقه های یادگیرنده، پیشرفت های علمی، کاربرد آنها در زندگی واقعی، فراهم آوردن انواع فرصت های یادگیری و ..... ضروری می باشند، از میان اینها هدف ها نقش محوری دارند.
طبقه بندی بلوم و سیله ای برای بیان انواع مختلف تفکر بطور کیفی می باشد. این طبقه بندی کاربردی وسیع و مشهور، خلاصی را که مریان با آن مواجه بودند با اولین طبقه بندی سیستماتیک فرایندهای تفکر و یادگیری وهم چنین ابزاری برای اندازه گیری تفکر فراهم نمود (فرهنگ^۴، ۲۰۰۵، ص ۴).

این طبقه بندی برنامه ریزان درسی را در مشخص کردن هدف ها یاری می دهد و به دنبال آن، طرح ریزی تجرب یادگیری و تدارک ارزشیابی را از سوی آنان میسر می سازد (بلوم، ترجمه سیف، ۱۳۷۴)

¹ - Easley

²-Huen lin

³ -Chih wu

⁴ - forhand

) معلمان و برنامه ریزان آموزشی خواهند توانست از این طبقه بندی به عنوان یک الگوی خلاصه برای تحلیل بازده های آموزشی در حوزه یا حیطه شناختی (یاد آوری، تفکر، و حل مسأله) استفاده نمایند.

در آموزش زبان انگلیسی نیز کتاب درسی نقش مهم و کلیدی را ایفا می نماید. از میان مهارت های زبان، در ک خواندن محور این کتابها می باشد. تحقیقات نشان داده است که عوامل زیادی بر روی در ک خواندن تاثیر می گذارد همچون دانش پیش زمینه، راهبردهای موثر خواندن و انگیزه (پن^۱، ۲۰۰۵، ص ۵).

بررسی نشان داده است دانش آموزان در فهم مطالب درسی زبان انگلیسی حتی با وجود تلاش های معلمان دارای مشکلات عدیده ای هستند که این امر انگیزه آنان را برای یادگیری تحت تاثیر قرار داده است، از جمله این مشکلات، آنها خیلی آهسته می خوانند و بطور کلی، از نظر لغت نقص و کاستی دارند، نمی دانند چگونه معنای کلمات ناآشنا را حدس بزنند، آنها قادر دانش پیش زمینه کافی برای متن های انگلیسی می باشند. اغلب راهبرد خواندن کلمه به کلمه را برای تفسیر یک متن اتخاذ می نمایند. گرچه آنها معنای هر کلمه را در متن می فهمند، قادر نیستند کل متن را به دلیل فقدان مهارت های فراشناختی بفهمند، آنها انگیزه ای برای خواندن ندارند، و توانایی حل مسئله کارآمد در در ک خواندن را ندارند (پن، ۲۰۰۵، ۲۳ و ۲).

از آنجا که آموزش موفق زبان انگلیسی به عنوان زبان خارجه، در درجه اول به انگیزه قوی از جانب یادگیرنده برای یادگیری این زبان نیاز دارد (پی کیوز، ۱۳۷۶)، به نظر می رسد در کمتر شدن موفقیت دانش آموزان دبیرستانی در یادگیری زبان انگلیسی محتوا کتاب های درسی نقش عمده ای ایفا می نماید. مشکلات مربوط به محتوا همچنین بر روی روش تدریس معلم نیز موثر بوده است.

^۱ - pan